

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2024-6-009 (Ortak Girişim)
Karar Sayısı : 24-19/437-184
Karar Tarihi : 18.04.2024

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Birol KÜLE
Üyeler : Ahmet ALGAN (İkinci Başkan), Şükran KODALAK,
Hasan Hüseyin ÜNLÜ, Ayşe ERGEZEN, Cengiz ÇOLAK,
Berat UZUN

B. RAPORTÖRLER : Muhammet Murat KARAKAYA, Taner ÇAKIR,
Reyhan KARAKOÇ POLATTİMUR

C. BİLDİRİMDE

BULUNANLAR : - Mitsubishi Corporation
Daimler Truck Holding AG
Mitsubishi Motors Corporation
Temsilcileri: Av. İtir ÇİFTÇİ, Av. Aysu GÜRBÜZ
Kanyon Ofis Binası Kat 10 Büyükdere Cad. No. 185 Levent
Beşiktaş/İstanbul

- (1) **D. DOSYA KONUSU:** Mitsubishi Corporation, Daimler Truck Holding AG (tek kontrolüne sahip olduğu Mitsubishi Fuso Truck and Bus Corporation aracılığıyla) ve Mitsubishi Motors Corporation tarafından elektrikli araçlar için kapsamlı bir hizmet platformu işletmek üzere tam işlevsel bir ortak girişim kurulması işlemi.
- (2) **E. DOSYA EVRELERİ:** Rekabet Kurumu kayıtlarına 22.02.2024 tarih, 48948 sayı ile giren ve eksiklikleri 03.04.2024 tarih, 50632 sayı ile kayda alınan yazıyla tamamlanan bildirim üzerine düzenlenen 16.04.2024 tarihli ve 2024-6-009/Öİ sayılı Ortak Girişim Ön İnceleme Raporu görüşülerek karara bağlanmıştır.
- (3) **F. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda özetle, dosya konusu işleme izin verilmesinde sakınca bulunmadığı ifade edilmiştir.

G. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

- (4) Yapılan başvuruda, Mitsubishi Corporation (MC), Mitsubishi Fuso Truck and Bus Corporation (MFTBC) ve Mitsubishi Motors Corporation (MMC) tarafından elektrikli araçlar (EA) için kapsamlı bir hizmet platformu işletmek üzere tam işlevsel bir ortak girişim kurulacağı ifade edilerek söz konusu işleme 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun (4054 sayılı Kanun) ve 2010/4 sayılı Rekabet Kurulundan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ (2010/4 sayılı Tebliğ) çerçevesinde izin verilmesi talep edilmiştir.
- (5) Bildirim konusu işlemin temelini taraflar arasında 17.12.2023 tarihinde imzalanan Ortak Girişim Sözleşmesi (Sözleşme) oluşturmaktadır. Ortak Girişim (OG) bildirim tarihi itibarıyla faaliyete geçmemekle birlikte, Sözleşme uyarınca planlanan işlemin OG'deki hisselerin satın alınması yolu ile gerçekleştirileceği bildirilmiştir. Bildirim Formu'ndaki bilgilere göre, işlem sonrasında OG'nin hisselerinin %(.....)'ine MC, %(.....)'ine MFTBC ve %(.....)'una MMC sahip olacaktır.

- (6) 2010/4 sayılı Tebliğ'in 5. maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde, *"kontrolde kalıcı değişiklik meydana getirecek şekilde; (...) bir veya daha fazla teşebbüsün tamamının ya da bir kısmının doğrudan veya dolaylı kontrolünün, hisse ya da mal varlığının satın alınmasıyla, sözleşmeyle veya diğer bir yolla bir ya da daha fazla teşebbüs veya hâlihazırda en az bir teşebbüsü kontrol eden bir veya daha fazla kişi tarafından devralınması"* 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi kapsamında bir devralma işlemi olarak sayılmıştır.
- (7) 2010/4 sayılı Tebliğ'in 5. maddesinin üçüncü fıkrasında ise; *"Bağımsız bir iktisadi varlığın tüm işlevlerini kalıcı olarak yerine getirecek bir ortak girişimin oluşturulması, bu maddenin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında bir devralma işlemidir."* hükmüne yer verilmiştir. Anılan hüküm uyarınca dosya konusu işlemin 2010/4 sayılı Tebliğ kapsamında bir devralma işlemi sayılabilmesi için ortak kontrol altında bir teşebbüsün bulunması ve ortak girişimin bağımsız bir iktisadi varlık (tam işlevsel) olarak ortaya çıkması şeklinde iki unsurun birlikte sağlanması gerekmektedir.
- (8) Dosya kapsamında edinilen bilgilere göre; işlem taraflarından MC ve MFTBC, OG'nin hisselerinin %(.....)'ine, MMC ise %(.....)'una sahip olacaktır. OG'nin, genel kurul ve yönetim kurulu olmak üzere, iki karar alma organı bulunacaktır. Yönetim kurulu; MC, MFTBC ve MMC'nin her biri (.....) üyeye sahip olmak üzere, (.....) üyeden oluşacaktır. OG'nin yönetim politikası ve iş planı, yönetim kurulu üyelerinin seçilmesi veya görevden alınması, şirketin feshi, ana sözleşmenin tadili, işletmenin yeniden yapılandırılması, CEO'nun görevlendirilmesi veya görevden alınması ve yıllık bütçenin onaylanması gibi kararların alınması bakımından tüm tarafların önceden onayı gerekmektedir. Bu kapsamda MC, MFTBC ve MMC'nin OG ile ilgili alınacak stratejik ticari kararlar bakımından karşılıklı iş birliği içinde olma zorunlulukları sebebiyle, OG'nin işlem taraflarının ortak kontrolü altında faaliyet göstereceği kanaati oluşmuştur.
- (9) Bir ortak girişimin 2010/4 sayılı Tebliğ kapsamında bir yoğunlaşma olarak kabul edilmesi için aranan kriterlerden bir diğeri de, kurulacak işletmenin bağımsız bir iktisadi varlık niteliği taşımasıdır. Söz konusu kriter ile, kurulacak olan ortak girişimin kurucularından bağımsız olarak ilgili pazarda faaliyetlerini kalıcı olarak sürdürebilen ayrı bir teşebbüs olup olmadığının tespiti amaçlanmaktadır.
- (10) OG'nin ticari faaliyetlerini etkin ve bağımsız bir şekilde yürütmesini sağlayacak yönetim ekibi vasıtasıyla finans, personel ve varlıklar dâhil olmak üzere her tür kaynağa erişiminin olacağı, OG'nin hissedarlarından bağımsız bir şekilde pazarda yer alacağı, satışlarının (.....) fazlasını kalıcı olarak üçüncü taraflara gerçekleştireceği, herhangi bir girdi temininde hissedarlarının imkânlarından yararlanmayacağı ve OG ile taraflar arasında herhangi bir tedarik-satın alma ilişkisi bulunmadığı bildirilmiştir.
- (11) Diğer yandan OG'nin kısa ve sınırlı bir süre için kurulmadığı, belirsiz süreli ve kalıcı olarak faaliyet göstermesinin amaçlandığı ancak öngörülen bir yıllık deneme süresinin ardından OG'nin belirli performans hedeflerine¹ ulaşamaması halinde tarafların deneme süresini uzatma ya da OG'yi feshetme yönünde karar alabileceği belirtilmiştir. Bir başka deyişle söz konusu hedeflere ulaşamaması otomatik olarak OG'nin faaliyetlerinin durdurulacağı veya tasfiye edileceği anlamına gelmemekte olup taraflar yine de OG'nin faaliyetlerine devam etmesi yönünde karar alabilecektir.
- (12) Dosya kapsamında edinilen tüm bilgilerin değerlendirilmesi sonucunda OG'nin piyasada bağımsız olarak faaliyet göstermek için gerekli yönetim kadrosuna, personele

¹ Söz konusu performans hedefleri şu şekildedir: (.....).

ve yeterli kaynağa sahip olacağı, pazarda faaliyetlerini kalıcı ve bağımsız şekilde yürütmeyi amaçladığı anlaşılmıştır.

- (13) Bu çerçevede, bildirim konu işlem ile kurulacak OG'nin tam işlevsel, bağımsız iktisadi varlık niteliğinde olacağı ve 2010/4 sayılı Tebliğ'in 5. maddesinin üçüncü fıkrası ve dolayısıyla aynı maddenin birinci fıkrası uyarınca 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi kapsamında bir devralma işlemi olduğu sonucuna ulaşılmıştır.
- (14) Dosya konusu işlem bakımından işlem taraflarının ciro bilgileri dikkate alındığında, 2010/4 sayılı Tebliğ'in 7. maddesinde düzenlenen ciro eşiklerinin aşılmış olduğu ve bu sebeple dosya konusu işlemin Rekabet Kurulunun iznine tabi olduğu tespit edilmiştir.
- (15) Ortak girişim taraflarından MC, Türkiye'de kimyasal maddelerin ticareti ve demir yolu altyapısı ihracı gibi alanlarda faaliyet göstermekle birlikte, iştirakleri aracılığıyla enerji, inşaat, iş makineleri, dondurulmuş balık satışı, çelik ürünlerin satışı gibi alanlarda da hizmet sunmaktadır.
- (16) İşlemin bir diğer tarafı olan ve MFTBC'yi kontrol eden Daimler Truck Holding AG, Türkiye'de ağır ticari araç üretimi ve satışı ile iştigal etmektedir. Ayrıca ağır ticari araçlar için sigorta ve finansman hizmetleri sunmaktadır.
- (17) MMC üzerinde nihai kontrole sahip olan Nissan Motor Co. Ltd.nin Türkiye faaliyetleri ise Nissan marka yeni binek ve hafif ticari araçların dağıtımı ve satış sonrası hizmetlerinden oluşmaktadır.
- (18) Japonya'da kurulacak olan OG, EA yan hizmetlerini ve EA ile ilgili hizmet sağlayıcılarını Japonya'daki son müşterilere yönlendiren bir pazar yeri olarak aracılık hizmeti sağlayacaktır. OG, bir dijital platform aracılığıyla EA müşterileri ile EA'ya ilişkin hizmet sağlayıcıları arasında bağlantı kurarak EA ile ilgili tüm hizmetler için tek bir pazar yeri olarak faaliyet göstermeyi amaçlamaktadır. OG, "EA Kapsamlı Hizmet Platformu Sitesi" aracılığıyla EA müşterilerini; şarj cihazları, şarj cihazı kurulumu, güç verimliliği planlama hizmetleri ve kiralama gibi EA kullanımlarını kolaylaştırmak için gereken tüm hizmetlerle buluşturmak üzere tasarlanacaktır. Başka bir deyişle, EA müşterileri ile EA ile ilgili hizmet sağlayıcıları arasındaki EA ile ilgili tüm hizmetler için bağlantı kurulması sağlanacaktır. Platform, EA müşterileri için ücretsiz olmakla birlikte, hizmet tedarikçileri, platformdaki müşteri tabanına erişim karşılığında OG'ye yönlendirme ücreti ödeyecektir. OG'nin sunmayı planladığı söz konusu "e-mobilité platform hizmeti"nin, EA ile ilgili hizmet sağlayıcıları için müşteri tabanına hazır erişim sağlayan, EA kullanıcıları içinse daha kullanıcı dostu bir ekosistem oluşturmayı hedeflediği ifade edilmektedir. İlave olarak, OG'nin, faaliyetlerini Türkiye pazarına genişletmeye yönelik herhangi bir planı bulunmadığı belirtilmiştir. OG'nin Japonya'da faaliyet göstereceği, Türkiye'de herhangi bir faaliyeti veya varlığı bulunmadığı ve öngörülebilir gelecekte Türkiye'de herhangi bir faaliyette bulunmayı planlamadığı dikkate alındığında dosya konusu işlem bakımından işlem tarafları ile OG'nin faaliyetleri arasında Türkiye'de herhangi bir yatay yahut dikey örtüşme olmadığı kanaatine ulaşılmıştır.
- (19) Diğer yandan 2010/4 sayılı Tebliğ'in 13. maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca bir ortak girişim işleminin 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi açısından rekabetçi davranışların koordinasyonu riski taşıyıp taşımadığının değerlendirilmesi gerekmektedir. Ortak girişim kurulması işlemlerinde, ilgili hükümde bahsedilen türden bir rekabeti sınırlayıcı amacın veya etkinin; ana teşebbüslerin, kurulacak ortak girişimle aynı pazarda veya ortak girişimin yer aldığı pazarın alt ve üst pazarlarında veya bu pazarla yakın bağlantısı olan komşu bir pazarda önemli ölçüde faaliyetlerini sürdürmekte oldukları (diğer bir anlatımla ana teşebbüsler arasındaki iş birliği riski - *spillover risk*) ve ortak

girişim kurulmasının doğrudan sonucu olan iş birliğinin ilgili teşebbüslere işleme konu mal ya da hizmetlerin önemli bir bölümünde rekabeti ortadan kaldırma olanağı verdiği hallerde ortaya çıktığı kabul edilmektedir. Bu doğrultuda OG'nin Japonya'da faaliyet göstereceği, Türkiye'de herhangi bir faaliyeti veya varlığı bulunmadığı ve öngörülebilir gelecekte Türkiye'de herhangi bir faaliyette bulunmayı planlamadığı, ayrıca OG taraflarından herhangi birisinin de e-mobilité platform hizmeti sunmadığı dikkate alındığında işlem tarafları arasında Türkiye'de etki doğuracak herhangi bir koordinasyon riskinin doğmadığı/doğmayacağı sonucuna ulaşılmıştır.

- (20) Bildirim kapsamında ayrıca, taraflar arasındaki bilgi alışverişinin sınırlandırıldığı da bildirilmiştir. Sözleşme'nin "Rekabet Hukukuna Uyum" başlıklı 33. maddesinde, taraflar arasındaki ticari açıdan hassas bilgi alışverişinin yeni şirketin faaliyetleri bakımından olanlarla sınırlı kalacağı; söz konusu hususa yönelik kuralların belirlendiği bir "Bilgi Sınırlama Protokolü"nün taraflarca kabul edileceği; anılan Protokol'ün amacının taraflar arasındaki bilgi aktarımının OG'nin faaliyetlerinin doğru şekilde yürütülmesi bakımından gerekli olan ölçünün ötesinde gerçekleşmesinin önüne geçmek olduğu düzenlenmiştir.
- (21) Yapılan tüm değerlendirmeler neticesinde; bildirim konusu işlemin herhangi bir mal veya hizmet piyasasındaki etkin rekabetin önemli ölçüde azaltılması sonucunu doğurmayacağı kanaatine varılmıştır.

H. SONUÇ

- (22) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre; bildirim konusu işlemin 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi ve bu maddeye dayanılarak çıkarılan 2010/4 sayılı Rekabet Kurulundan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ kapsamında izne tabi olduğuna; işlem sonucunda etkin rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmaması nedeniyle işleme izin verilmesine, gerekçeli kararın tebliğinden itibaren 60 gün içinde Ankara İdare Mahkemelerinde yargı yolu açık olmak üzere OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.